

BUFONIT, --it, m. 3. Fossil tand af vissa fiskarter.

BUGA, v. n. eller **BUGA SIG**, v. r. 1. Böja kroppen framåt, isynnerhet till tecken af aktning eller vördnad. *B. sig djupt för någon.* (Fam.) *B. och krusa för någon*, genom vördnadsbetygelser söka ställa sig in hos någon. — *Syn.* *Boc-* *ka sig.*

BUGANDE, n. 4. Handlingen, då man bugar sig. Innefattar vanligtvis, att det sker flera gånger. För blott en gång säges *Bugning*.

BUGNA, v. n. 1. Lindrigt kröka sig under någon svår tyngd. Säges om plankor, bräder, bjelkar, järnstänger, o. s. v. — *Bugnande*, n. 4. [Bägna.]

BUGNING, f. 2. Handlingen, då man bugar sig en gång. *Göra en ödnjuk b. för någon.* Jfr. *Bugande*. — *Syn.* (skämtv.) *Boek*.

BUGT, m. 3. 1) Ställe, der något kröker sig. *B. på en mur, en bjelke, på timmer, instrumenter*, o. d. *B-erna af en flygande fana, på en sjöorm*, o. s. v. *En väg, flod, som går i många b-er, gör många b-er. Slå b. på sig, bugta sig* (bem. 2). (Fig.) *Få b. med någon*, kufva någons motståndighet. — *Syn.* *Krökning*. — 2) (sjöt.) Någon böjd del emellan begge ändarna af ett tåg. *B. på ett uppskjulet tåg*, hvarje särskilt hvarf af ett i ringel lagdt tåg. *Lägga ett tåg i b-er*. — 3) (jäg.) Krok, som ett jagadt djur gör, då det går omkring en trakt och återkommer till ungefär samma ställe, hvarifrån det utgått. Säges isynnerhet om hare, lo och räf. *Göra långa b-er*. — 4) Vik med bred öppning. *Hafskusten gör der en b. Franska B-en.* Jfr. *Bay*. — *Syn.* *Se Vik*. — 5) (fig. fam.) Knep. Bildar sammansättningen *Krumbugt* med samma betydelse. — *Syn.* *Se Knep*.

BUGTA, v. a. 1. Göra bugt på något. — *Syn.* *Se Kröka*. — V. n. 1) Gå i bugt, i bugter. *Muren b-r inåt, utåt. Floden, vägen b-r der mycket*. — *Syn.* *Se Kröka sig*. — 2) (om jagadt djur) Göra en bugt, bugter (se *Bugt*, 3). — *B. sig*, v. r. 1) Blifva bugtig, kröka sig. Säges isynnerhet om trä och murar, åfven om floder och vägar. — *Syn.* *Se Kröka sig*. — 2) Lägga sig, gå, slingra sig i bugter. *Ormen låg rak utsträckt i gräset, men plötsligt b-de han sig och kilade bort*

BUGTANDE, n. 4. 1) Handlingen, då man bugtar (för v. a.). — 2) Omständigheten, förhållandet, att något bugtar (för v. n.), går i bugt. *Murens, vägens, flodens b.* — *Syn.* *Bugting*.

BUGTBRÄDDAD, a. 2. (bot.) Säges om hatten på svampar, då brädden går i bugter.

BUGTIG, a. 2. 1) Som blifvit något krökt och fått en bugt (bem. 1). *En b. bjelke, plankka. Ett b-t timmer. En b. mur*. — *Syn.* Böjd, Bugnad. — 2) Som bildar många bugter (bem. 1), går i bugter. *En b. väg, flod*. — *Syn.* Slingrande.

BUGTIGHET, f. 3. Egenskapen att vara bugtig.

BUGTING, f. 2. 1) *Se Bugtande* (begge bem.). — 2) *Se Bugt*, 1.

BUK, m. 2. 1) Den del af en mennisko- eller djurkropp, som innesluter inelfvorna. *B-en på en menniska, en häst, en hjort, ett rådjur, på insekter, fiskar*, o. s. v. *Kamelen lägger sig på b-en, då han skall pålastas.* (Pop.) *Fylla b-en, äta sig väl mätt. Hafva b-en full*, vara väl mätt. (Fig. talesätt) *Göra ell. hafva b-en till sin gud*, älska mat och dryck framför allting

annat, vara böjd för frässeri. — I fråga om menniskor undviker man gerna, i städadt tal och skrift, att bruka ordet. Man säger då hellre: *Mage, Underlif*. — 2) (fig.) Säges om vida, bugtiga delar på vissa föremål, då de hafva någon likhet med buken på en menniska eller ett kreatur. *B-en på en tunna, en flaska, en butelj, en sköld, en luta, en pelare, en bokstaf. B. i segel*, den af vinden utbugtade midten af ett segel. *B-en på en masugn*, vidaste delen af en masugnspipa. *B-en på en mörsare*, hvalfstycket derpå. *Slå buk, bugta sig*.

BUKA SIG, v. r. 1. 1) Utvidga sig och få bukig form.

BUKBRÅCK, n. 3. (med.) Bräck, som har sitt läge i någon del af bukhålan.

BUKETT, -ätt, m. 3. *Se Blomsterqvast*.

BUKFENA, f. 1. Benämning på hvardera af de tvenne fenorna på en fisk, som sitta i bredd under buken.

BUKFISK, m. 2. (nat. hist.) *B-ar*, huvudafdelning af fiskarna, bestående af dem, som hafva bukfenorna aflägsnade bakåt ifrån bröstfenorna.

BUKFLÖD, n. 3. *Se Diarrhé*.

BUKFOTING, m. 2. (nat. hist.) *B-ar*, en klass af blötdjur, bestående af dem, som hafva en köttig skifva under buken, hvarmed de krypa, stundom vidgad till simfena.

BUKFYLLA, f. 1. (pop. o. fam.) Fullkomlig mättnad.

BUKGJORD, f. 2. Gjord, som tillhör selen på en draghäst och med en läderrem spännes om buken på hästen. *Spänna b-en på en häst*.

BUKGÅRDING, m. 2. (sjöt.) Hvarje tåg, som med sin ena ända är fastbändt vid midten af de större räselgens undra lik och vid seglets bergning tjenar att upphissa dess underlik till rån.

BUKHINNA, f. 1. (anat.) Den hinna, som öfverallt bekläder bukhålan.

BUKHÅLA, f. 1. (anat.) Den hållighet i bålen af menniskors och djurs kroppar, hvaruti magen, tarmkanalen, lefvern, mjelten, kröskörteln och nätet hafva sitt läge. Kallas äfv. *Bukkavitet*.

BUKIG, a. 2. 1) (om menniskor och djur) Som har stor och stinn buk. *En b. qvinna. B. häst, ko*. — 2) (om ting) Vidt utbugtad. *B-t kärl. B. pelare*.

BUKIGHET, f. 3. Egenskapen att vara bukig.

BUKLARE, m. 3. Ett slags liten sköld, som brukades i gamla tider.

BUKMUSKEL, m. 3. pl. — *muskler*. (anat.) Benämning på de muskler, hvilka utgöra underlifvets köttiga betäckning.

BUKNERV, m. 3. (anat.) Nerv, som löper till någon af delarna i bukhålan. [-nerf.]

BUKNING, f. 2. (föga brukl.) *Se Bukighet*.

BUKOLISK, bukålsisk, a. 2. Till herdelifvet hörande. *Herde-. B-t qvåde, herdaqvåde*.

BUKPULSÅDER, f. 2. pl. — *ådror*. (anat.) Pulsåder, som tillhör någon del af bukhålan.

BUKREF, n. 3. (pop.) *Se Kolik*. [Bukaref.]

BUKREM, f. 2. pl. — *remmar*. Läderrem, hvarmed en bukjord tillspännes.

BUKRING, m. 2. (anat.) En på ömse sidor af underlifvet befintlig, ringformig fördjupning, hvarigenom hos manliga könet sädessträngen, och hos kvinnokönet det runda moderbandet går.

BUKSKÖLD, m. 2. (nat. hist.) Medlersta afdelningen af en insekts kropp. Kallas äfv. *Mel-lansköld*.

BUKSORG, f. 3. (pop.) Omsorgen för kroppens näring och uppehälle.